

JOSEP MARIA ESPINÀS, escriptor i periodista

“Envellir és l'única manera que hi ha de poder viure molt de temps”

És quan tens l'oportunitat de poder mantenir una conversa amb Josep Maria Espinàs, un dels màxims referents actuals de la cultura catalana, que anheles que el temps s'aturi, però que les paraules continuïn brollant, i així es gaudeix de la seva dialèctica plena de reflexió i saviesa. **Text: Oriol Rodríguez Foto: Carles Rodríguez**

SORTIM Ens trobem amb *I la festa segueix* davant d'una autobiografia encoberta?

JOSEP M. ESPINÀS És un llibre en què a través de reflexions es pot crear un autoretrat meu. Amb l'edat que tinc, és interessant explicar què he volgut ser o què no he volgut ser.

SO Ha trobat el que volia ser?

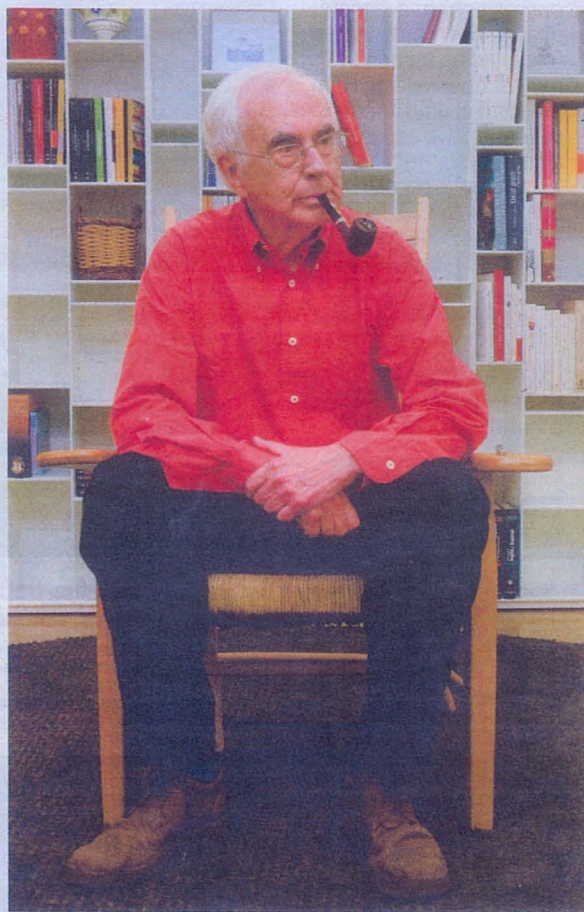
JME El curiós és que mai a la vida no he volgut ser res, tot m'ho he trobat. Els nens volen ser metges o bombers, jo no volia ser res. Vaig estudiar dret i vaig exercir durant quatre anys, però ja escrivia abans. Als quinze anys ja vaig escriure la meua primera novel·la i als vint-i-dos anys vaig publicar el primer llibre, però són coses que no les he planificades. Potser per això les he fetes amb certa alegria i sense torturar-me. I en el fons, els lectors han estat els que m'han dit que sóc escriptor.

SO Li diuen que és escriptor, però, per la seva manera de fer, també podrien dir-li que és tafaner.

JME Sí. Hi ha escriptors que no ho són, i altres que, com jo, sí. Per a mi és molt més interessant la realitat i la gent que no el que pugui inventar. Qualsevol frase que digui una persona, si la saps escoltar, descobreixes que darrere hi ha moltes coses. És quelcom que he descobert en els viatges a peu. Ara seria incapaç d'inventar-me personatges com els que m'he trobat caminant.

SO La passió per la seva feina és el que fa que la festa segueixi?

JME El títol està inspirat en un poema de Jacques Prévert, que explica

De festa en festa

Amb seixanta-cinc anys la gent es jubila, però Josep Maria Espinàs va escriure *Inventari de jubilacions*, un repàs d'aspectes de la vida que havia deixat enrere, com el bigoti. Va arribar als setanta-tres, l'expectativa de vida d'un català, com ell, nascut el 1927, i va publicar *Temps afegit*, coHecció de moments, pensaments, i sentiments. Ara, als vuitanta-dos, ha aparegut *I la festa segueix*, un meravellós recull d'escriures que donen forma a la tercera pinzellada d'aquest autoretrat literari.

SORTIM Qui posaria com a cagar al pessebre?

JOSEP M. ESPINÀS Qualsevol que no sigui jo.

SO Amb quin personatge dels Pastoretos s'identifica?

JME Amb l'home que porta el feix de llenya a la cova. Com a símbol que podem tenir un gest que escalfi algú i doni confort.

SO Un plat favorit durant les festes?

JME Els torrons de gema cremada.

SO Un truc per acabar amb les sobretaulles interminables...

JME Les converses s'acaben quan s'acaben, i a més jo no mano.

SO Un lloc per passar el Cap d'Any.

JME L'ideal és passar-la, tant hi fa a on.

SO El millor regal que mai li han portat els Reis...

JME Un Mecano. Tenia sis o set anys.

SO Qui són els Reis...

JME El cervell, el cor i els pulmons, que són els que donen vida.

SO Es marcarà algun propòsit per al 2010?

JME Si digués sobreviure, no dependria de mi.

la història d'un obrer que va vestit de diumenge, i beu, s'emborratxa, i passen les hores i no s'adona que ja és dilluns, i la festa segueix. Jo he arribat a una edat en què la festa de la vida, d'escriure, segueix.

SO Diu al llibre que si no escriu és quan comença a patir tots els mals.

JME És molt curiós. La literatura no és terapèutica, però quan em submergeixo en l'escriptura els dolors desapareixen.

SO És cert que els escriptors es fan millors amb el temps?

JME N'hi ha que sí, i també hi ha escriptors que es repeteixen i perden interès amb el temps.

SO Diu que de la seva família ha heretat el fet de no expressar els sentiments, però al llibre es despulla.

JME Hi ha gent que s'abraça i es fa petons, nosaltres no. Però tot el que hi ha al llibre és tot el que he pensat i he viscut. He estat molt sincer i no he escrit cap ratlla per quedar bé amb ningú, i ha sortit com ha sortit.

SO Després d'escriure un llibre com aquest li fa menys por morir?

JME No tinc experiència, però no m'agrada morir, i menys quan he arribat a aquesta edat amb tanta curiositat i interès per les coses. Em prenc la mort amb humor i ironia. La festa segueix i no sé si durarà dos dies, dos mesos o deu anys. Envellir és l'única manera que hi ha de poder viure molt de temps.

SO I mentre segueix la festa com és el seu dia a dia com a escriptor?

JME Normalment vaig a dormir a les dues, sóc un noctàmbul. Al matí, a vegades tinc temps de fer un article, miro els diaris, escolto música, lleixo una mica, i després moltes tardes vaig a l'editorial a comentar amb la Isabel Martí, la meua editora, algun títol que potser podríem publicar.

SO Deu ser una de les persones del país que més ha caminat. Quina passejada ens recomanaria per a aquestes festes de Nadal?

JME Podria ser per una vall o una muntanya, però sóc barceloní de cap a peu, i no hi ha res millor que passejar, amb molta calma i sense haver de comprar res, per un carrer de l'Eixample en què hi hagi prou botigues, i mirar els llums, els aparadors i la gent que passa.